

WE WETEN VEEL EN VEEL TE WEINIG

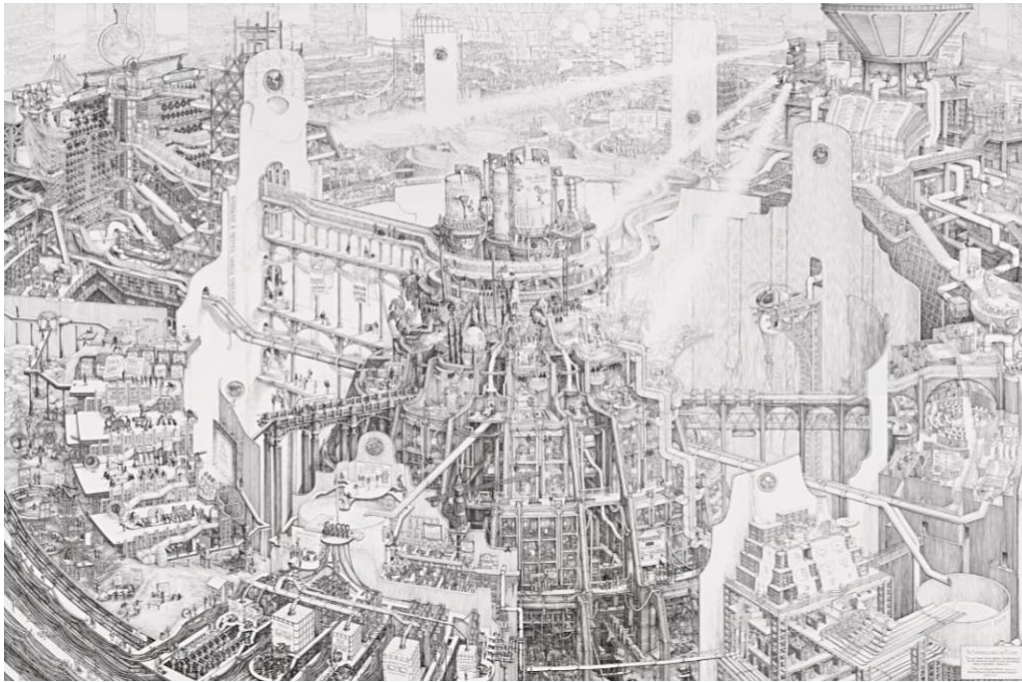

HET TIJ – 2024
Acryl op canvas

HET IS – 03 vond zondagmiddag 2 maart 2025 plaats in Kantine Gebouw Xpositron Elektronstraat 12 te Amsterdam.

Het was een derde presentatie van het onderzoeksproject Polariteit versus Polarisatie met dit keer als thema eigenaarschap en nieuwe economie.

Een programma met een film over Geldstromen van Carlijn Kingma, en genodigden als Engbert Breuker, aanjager mooie initiatieven, Theo Konijn van Energiecoöperatie WGterrein en Myriam Vander Stichele van SOMO, onafhankelijke kenniscentrum met onderzoek over multinationals.

HET WATERWERK VAN ONS GELD – 2022 van Carlijn Kingma

In het filmpje van **Carlijn Kingma** wordt de relatie tussen geld en de samenleving vergeleken met water. Geld is essentieel voor de economie, en de werking ervan is afhankelijk van banken en financiële instellingen die als sluizen fungeren. Kingma benadrukt dat de financiële crisis van 2008 en de daaropvolgende eurocrisis hebben aangetoond hoe kwetsbaar ons systeem is. Centrale banken hebben geprobeerd om stabiliteit te waarborgen door geld te injecteren in de economie, maar dit heeft ook geleid tot toenemende ongelijkheid.

Kingma stelt dat het huidige geldstelsel inefficiënt en onrechtvaardig is, en dat de afhankelijkheid van private banken problematisch is. Er is een groeiende kloof tussen rijk en arm, mede door de manier waarop pensioenfondsen en investeringsmaatschappijen opereren. Ze creëren risico's die vaak door de samenleving worden gedragen, terwijl zij zelf profiteren.

De auteur pleit voor een herziening van het geldstelsel, waarbij directe kanalen tussen de centrale bank en de overheid of burgers mogelijk gemaakt moeten worden. Dit zou kunnen helpen om ongelijkheid te verminderen en de economie eerlijker te maken. Kingma roept op tot politieke actie en participatie van burgers om een rechtvaardiger en duurzamer systeem te creëren.

Myriam Vander Stichele, senior researcher voor het onafhankelijk onderzoeksbureau SOMO, over de gang van multinationals sprak over haar bezorgdheid over de ongelijkheden en onduurzaamheden in de economie, met name door de invloed van multinationals en financiële instellingen.

BEWEGEND LICHT - 2024
Acryl op doek

Myriam benadrukt dat sinds 2004 duidelijk is geworden dat financiële stromen steeds meer naar de rijken gaan en dat het systeem onstabiel is. Dit werd met de financiële crisis van 2008 zichtbaar, waarbij risicovolle leningen opnieuw werden doorverkocht.

Vander Stichele spreekt over de groei van shadow banking, waar grote vermogensbeheerders zoals private equity zonder veel regelgeving opereren. Dit heeft geleid tot een situatie waarin pensioenfondsen en andere financiële markten kwetsbaar zijn voor speculatie, wat zichtbaar werd tijdens de coronacrisis. Ze wijst op het gebrek aan regulering en de lobby van de financiële sector, die vooral gericht is op het maximaliseren van winsten voor aandeelhouders.

Ze pleit voor veranderingen in de wetgeving, zodat er meer aandacht komt voor werknemers, innovatie en duurzame investeringen. Daarnaast noemt ze het probleem van belastingontwijking en de rol van belastingparadijzen, waarbij Nederland en België een centrale rol spelen in het faciliteren van internationale belastingontwijking. Vander Stichele roept op tot een herziening van de fiscale en financiële structuren om ongelijkheid te verminderen en een duurzamere economie te realiseren.

Als moderator vroeg ik haar naar positieve ontwikkelingen – Myriam reageerde dat gelukkig tegenwoordig economische studies zowel in Nederland als in andere Europese landen meer bezig zijn om buiten het Angelsaksisch economisch groeimodel nu ook meer andere vormen te onderzoeken. Die aandacht was jarenlang aanzienlijk weggezaakt.

A SLOWLY SENSE – 2012
Acryl en tempera op canvas

Daarop sprak **Engbert Breuker**, een vermaarde inspirator/aansteker met het aanwakkeren en implementeren van veranderingen:

Engbert Breuker richt zich op de mens en het belang van communicatie. Hij stelt dat taal een krachtig middel is dat kan worden gemanipuleerd, en pleit voor een verschuiving van focus in de manier waarop we met elkaar omgaan. Hij moedigt aan om te denken in termen van inclusiviteit en dialoog, in plaats van exclusiviteit en overtuigingen.

Breuker benadrukt dat de mens een complexe combinatie is van verschillende elementen, zoals intellect, spiritualiteit en emotionele toestand. Hij stelt dat het belangrijker is om geïnspireerd en gelukkig te zijn dan om alleen kennis te hebben. Fouten maken en leren door ervaring zijn cruciaal in het proces van ontdekken.

Hij roept op tot verbinding en begrip, en gelooft dat echte verandering begint als mensen elkaar recht in de ogen kunnen kijken en vanuit een gezamenlijke basis werken.

Engbert Breuker beschrijft zijn visie op ondernemerschap en coöperaties, waarbij hij zichzelf omschrijft als een 'kapitalistisch communist'. Hij heeft ervoor gekozen om coöperaties en stichtingen te creëren in plaats van traditionele BV's, omdat deze vormen minder conflicten met aandeelhouders met zich meebrengen.

Breuker gelooft dat verandering van onderaf kan komen en dat eerlijkheid in gesprekken over middelenverdeling cruciaal is.

Hij pleit voor een basisinkomen en een eerlijke prijsstelling, en benadrukt het belang van samenwerking met gepassioneerde mensen. Breuker geeft voorbeelden van initiatieven die zijn ontstaan in zijn omgeving, zoals energiecoöperaties en lokale bakkerijen, die door burgerkracht en samenwerking zijn gerealiseerd.

Hij moedigt aan om in dagelijkse termen te denken en continu te leren, in plaats van te wachten op externe veranderingen.

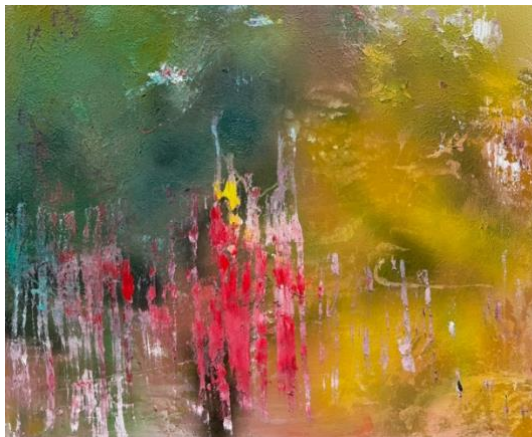
VLOTTREKKEN – 2025
Acryl op canvas/tweeluid

Een kernpunt is dat individuen zelf actie moeten ondernemen om positieve veranderingen teweeg te brengen en hij benadrukt dat zijn projecten zijn gegroeid door de betrokkenheid van de gemeenschap.

Engbert Breuker toont aan dat met creativiteit en samenwerking een nieuwe, duurzame wereld kan worden opgebouwd.

Hier haakte **Theo Konijn** op aan, hij is één van de initiators van de EnergieCoöperatie WGterrein te Amsterdam.

Hij deelt zijn ervaringen met coöperaties, met name zijn pogingen om kredietcoöperaties in Nederland op te zetten na de kredietcrisis, wat uiteindelijk niet succesvol was. Hij constateert dat de wetgeving is verzwakt, waardoor kredietcoöperaties niet meer toegankelijk zijn voor de gewone burger.

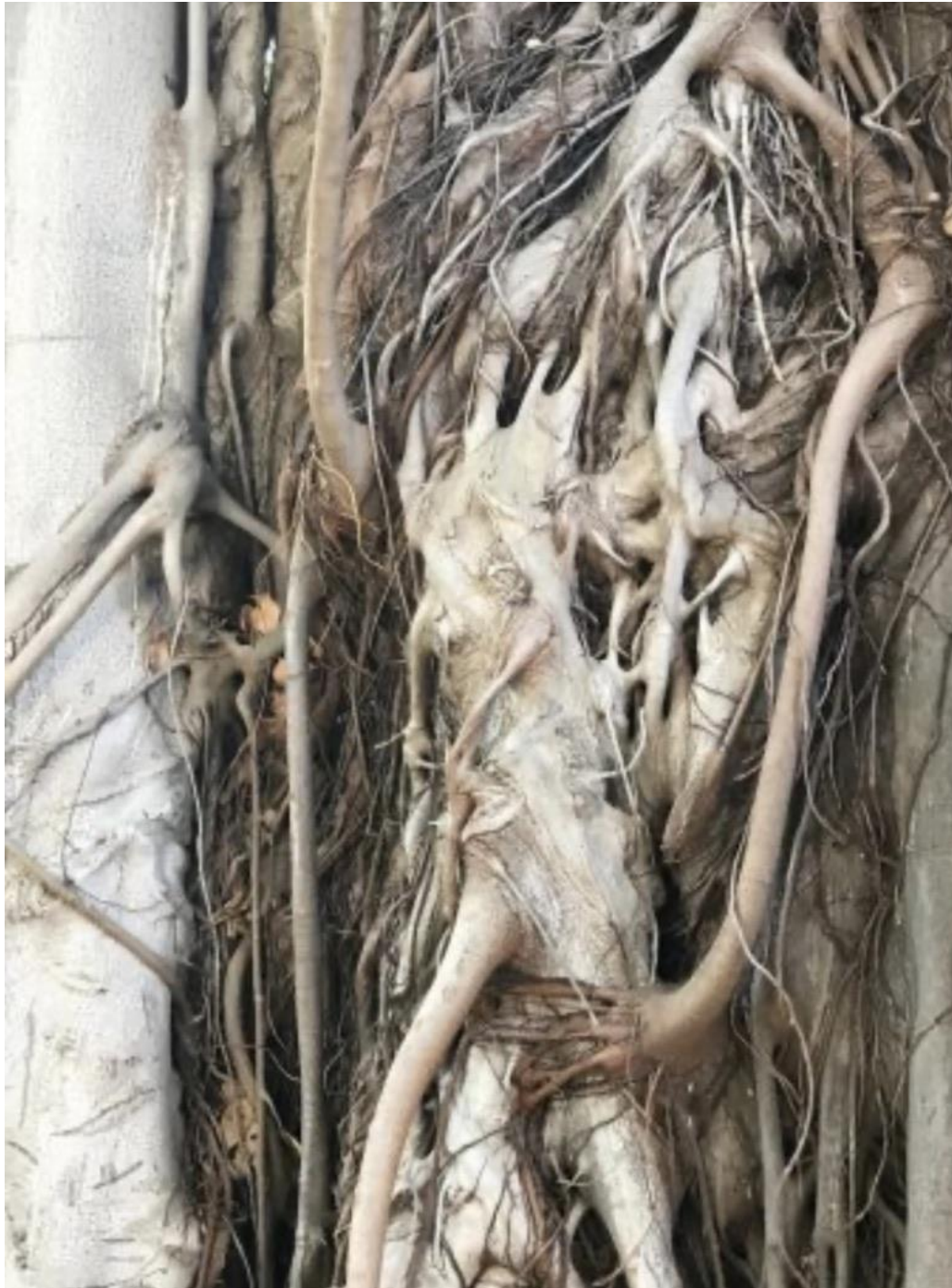
ER IS ALTIJD MEER – 2024

Acryl op canvas

Konijn legt uit dat hij betrokken is bij de oprichting van een energiecoöperatie, die is ontstaan uit de behoefte van burgers om onafhankelijk te worden van monopolies in de energievoorziening. Hij beschrijft de verschillende lijnen die belangrijk zijn voor het succes van de coöperatie: draagvlak onder bewoners, de staat van de gebouwen, technische infrastructuur, financiering en juridische aspecten.

Hij benadrukt het belang van betaalbare tarieven voor de bewoners en de noodzaak om lokale waarde vast te houden. Konijn legt uit dat hun energiecoöperatie duurzame energie levert, zoals warmte en elektriciteit, en dat ze samenwerken met andere coöperaties om een solide basis te creëren. Hij wijst op de problemen die ontstaan door speculatie op de financiële markten en de invloed daarvan op energieprijzen.

Uiteindelijk pleit Konijn voor een coöperatieve benadering waarbij de gemeenschap samenwerkt om lokale oplossingen te vinden en waarde te creëren, in plaats van afhankelijk te zijn van grote, externe bedrijven.

ONONTKOOMBAAR – 2018
Fotoprint op dibond

Er werd een filmpje getoond met uitspraken van jongeren die kort geïnterviewd waren over hun ideeën over deze huidige tijd en hun toekomst.

Jimmy e.a. - 2025

En in een loop werd op video een beweging in slowmotion getoond van de expressieve Andreas Denk, danser, choreograaf en bewegingskunstenaar.

Andreas Denk - 2025

ONGEMAK OMWOELT DE
GLAD GEHARKTE TUIN

GEMAK KENT DE
WERKING VAN STOPVERF
HET DICHT DE PORIËN
OM TE VOELEN.

Een expositie van mijn meest recente schilderwerk was voor de aanwezigen te bezoeken en waren er verwijzingen naar uitspraken van deskundige auteurs veelvuldig te lezen waarvan hierbij een indruk gegeven wordt:

INCLUSIE maatschappelijke issues rond meer solidariteit

In een wereld die vaak wordt gekenmerkt door competitie en hebzucht, is het tijd om een nieuwe weg te inslaan. Een weg die solidariteit, inclusie en gemeenschapszin bevordert. We worden dagelijks geconfronteerd met maatschappelijke issues die ons uit elkaar drijven: ongelijkheid, discriminatie en sociale uitsluiting. Maar in plaats van ons door deze problemen te laten ontmoedigen, kunnen we ze aangrijpen als kansen voor verandering.

Stel je een samenleving voor waarin iedereen, ongeacht achtergrond, gender of socio-economische status, een gelijke kans krijgt. Waar we elkaar ondersteunen in plaats van concurreren. In zo'n gemeenschap is er ruimte voor begrip en empathie. We begrijpen dat de kracht van de mensheid ligt in onze diversiteit en dat we, door samen te werken, sterker staan.

Laten we onszelf uitdagen om de handen ineen te slaan, om bruggen te bouwen en om een cultuur van inclusie te omarmen. Elk individu heeft unieke talenten en perspectieven die bijdragen aan het geheel. Door deze rijkdom te waarderen en te respecteren, kunnen we een samenleving creëren die niet alleen rechtvaardig is, maar ook bloeit.

Solidariteit is de sleutel tot een betere toekomst. Het is de erkenning dat we allemaal deel uitmaken van een groter geheel en dat ons welzijn met elkaar verbonden is. Laten we de competitie achter ons laten en in plaats daarvan kiezen voor samenwerking, begrip en liefde. Samen kunnen we een wereld creëren waar geen enkele stem ongehoord blijft en waar elke persoon de kans krijgt om te groeien en te bloeien.

Kies voor inclusie, kies voor solidariteit en laat ons samen bouwen aan een wereld waarin niemand aan de zijlijn staat.

Het verlangen om zichzelf te verrijken kan op verschillende manieren invloed hebben op de mentale gezondheid. Hoewel het streven naar persoonlijke groei en succes positieve aspecten kan hebben, kan een ongezonde focus op materieel welzijn en rijkdom ook leiden tot negatieve gevolgen.

INGRID ROBEYNS is een belangrijke wetenschappelijk denker op het gebied van sociale rechtvaardigheid en economische ethiek. Haar boek *LIMITARISME* is een pleidooi tegen extreme rijkdom en richt zich op de grenzen van materieel welzijn en hoe deze grenzen de mogelijkheden van individuen en samenlevingen beïnvloeden.

Limitarisme stelt dat er een grens is aan wat individuen kunnen bereiken in termen van materieel welzijn, en dat deze grenzen vaak voortkomen uit sociale en economische structuren.

Robeyns benadrukt dat het niet alleen gaat om het maximaliseren van welvaart, maar ook om het creëren van eerlijke voorwaarden waardoor mensen hun potentieel kunnen bereiken.

Limitarisme bevat zowel een beschrijvende component (hoe de wereld is) als een normatieve component (hoe de wereld zou moeten zijn). Het roept op tot reflectie over de manieren waarop ongelijkheid en onrechtvaardigheid zich manifesteren.

De samenleving heeft de verantwoordelijkheid om de structuren en systemen te veranderen die deze limieten opleggen, zodat iedereen de kans krijgt om een goed leven te leiden.

Robeyns' werk sluit aan bij de capaciteitenbenadering, die stelt dat de vrijheid van individuen om hun leven te leiden zoals zij dat willen, centraal staat in de beoordeling van welzijn.

Limitarisme biedt dus een kritisch perspectief op de manieren waarop economische en sociale systemen de mogelijkheden van mensen kunnen beperken en roept op tot actie voor een rechtvaardigere samenleving.

PIKETTY IN GESPREK MET SANDEL In het boek "Gelijkheid" combineren Thomas Piketty en Michael Sandel hun inzichten over economische ongelijkheid en morele filosofie. Piketty, bekend om zijn werk over de concentratie van rijkdom en de gevolgen daarvan voor de samenleving, legt de nadruk op de groeiende kloof tussen arm en rijk als een fundamenteel probleem van onze tijd.

Sandel voegt hier een ethische dimensie aan toe door te pleiten voor een heroverweging van onze waarden en principes rond gelijkheid en rechtvaardigheid. Hij stelt dat economische ongelijkheid niet alleen een kwestie is van cijfers, maar ook van de morele en sociale implicaties ervan.

Samen benadrukken ze dat een eerlijke samenleving niet alleen afhankelijk is van economische groei, maar ook van een diepere betrokkenheid bij democratische waarden en morele verantwoordelijkheden. Hun samenwerking roept op tot actie om ongelijkheid aan te pakken en een rechtvaardigere wereld te creëren.

HENRY MENTINK is ondernemer, vertegenwoordiger van de Aarde en oprichter van Het Veerhuis in Varik (Broedplaats voor de nieuwe economie).

Hij richtte in '93 het eerste deelauto platform MyWheels op en droeg het in 2015 over aan The Sharing Group (TSG). Inmiddels is dat het grootste platform in Nederland en is TSG Steward Owned. Mentink fungeert als Stem van de Aarde in besturen van bedrijven zoals TSG en is continue op zoek naar nieuwe eigenaarsvormen en manieren om niet het geld maar de Aarde en commons voorop te zetten.

Hiertoe was hij initiatiefnemer van Stichting Grond van Bestaan.

Geïnteresseerd?? – een interview met hem kan je vinden op zijn website: <http://henrymentink.earth>

SPREIDSTANDBURGERS – Dit initiatief heeft als doel om de betrokkenheid en participatie van burgers in de samenleving te bevorderen, met een focus op het toegankelijk maken van informatie en het versterken van de democratische processen. Het richt zich op het creëren van een platform waar burgers actief kunnen deelnemen aan discussies over belangrijke maatschappelijke thema's en beleidsbeslissingen.

"Spreidstandburgers" moedigt samenwerking aan tussen verschillende groepen in de samenleving en probeert een brug te slaan tussen burgers en beleidsmakers. Door middel van dialoog, educatie en het delen van ervaringen wil het initiatief bijdragen aan een inclusieve en rechtvaardige samenleving, waar de stem van elke burger gehoord en gewaardeerd wordt.

Kortom, het doel is om de democratie te versterken door burgers in staat te stellen om actief en effectief deel te nemen aan het publieke leven en bij te dragen aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.

ATLAS AFGEHAAKT NEDERLAND is een boek van René Cuperus en Josse de Voogd dat zich richt op de groeiende kloof tussen verschillende groepen in de Nederlandse samenleving. Het behandelt de oorzaken van sociale uitsluiting en de gevoelens van vervreemding die veel mensen ervaren, vooral degenen die zich niet vertegenwoordigd voelen in het politieke en economische systeem.

De auteurs onderzoeken thema's zoals armoede, werkloosheid, en de impact van globalisering en technologische veranderingen op de levens van mensen. Het boek wijst op de gevolgen van deze uitsluiting, zoals radicalisering en politieke onvrede, en pleit voor meer aandacht voor de behoeften en stemmen van gemarginaliseerde groepen.

"Afgehaakt Nederland" roept op tot een herziening van beleid en sociale structuren om inclusie en participatie te bevorderen, zodat niemand aan de zijlijn blijft staan en iedereen een kans krijgt om deel uit te maken van de samenleving.

KRIMP van Arne Hendrik is een boek dat zich richt op de uitdagingen en gevolgen van bevolkingskrimp in Nederland. Hendrik onderzoekt de demografische veranderingen en de impact daarvan op verschillende gebieden, zoals economie, infrastructuur en sociale cohesie.

Het boek belicht hoe krimp leidt tot leegloop van dorpen en steden, en de gevolgen daarvan voor lokale gemeenschappen en economische ontwikkeling. Hendrik pleit voor een proactieve benadering om de negatieve effecten van krimp aan te pakken, door te investeren in de leefbaarheid van gebieden en het bevorderen van samenwerking tussen bewoners, overheden en bedrijven.

Daarnaast benadrukt hij het belang van het creëren van duurzame oplossingen en het heroverwegen van beleid om te zorgen dat ook krimpregio's kansen behouden en de kwaliteit van leven voor hun inwoners gewaarborgd blijft. Het boek roept op tot een hernieuwde blik op de toekomst van deze gebieden en de mogelijkheden die er liggen.

EXTREEM RIJK van Jeroen Fonteijn onderzoekt de groeiende kloof tussen de allerrijksten en de rest van de bevolking. Het boek biedt inzicht in de mechanismen die leiden tot extreme rijkdom en de invloed daarvan op de maatschappij, economie en politiek.

Jeroen Fonteijn bespreekt hoe factoren zoals globalisering, technologische vooruitgang en belastingstrategieën bijdragen aan de concentratie van rijkdom in handen van een kleine elite.

Hij analyseert de gevolgen van deze ongelijkheid, waaronder sociale onvrede, politieke instabiliteit en de erosie van democratische waarden.

Daarnaast pleit hij voor een eerlijker economisch systeem dat de belangen van verschillende sociale groepen in balans brengt.

Zijn boek roept lezers op om kritisch na te denken over de structuren die ongelijkheid bevorderen en om te pleiten voor veranderingen die leiden tot een inclusievere en rechtvaardigere samenleving.

MONDRAGON is een unieke stad in Spanje, bekend om zijn innovatieve coöperatieve model.

Het is de thuisbasis van de Mondragon Corporatie, een net van coöperaties die zijn ontstaan in de jaren vijftig. De stad en de coöperaties zijn opgericht met het doel om economische autonomie en sociale rechtvaardigheid te bevorderen, waarbij de nadruk ligt op samenwerking, solidariteit en democratisch eigenaarschap.

De Mondragon Corporatie omvat verschillende sectoren, waaronder industrie, distributie, financiën en onderwijs.

Werknemers zijn mede-eigenaren van de coöperaties, wat betekent dat zij inspraak hebben in beslissingen en delen in de winst. Dit model heeft niet alleen bijgedragen aan economische stabiliteit en groei in de regio, maar ook aan sociale cohesie en gemeenschapsgevoel.

Mondragon wordt vaak geprezen als een voorbeeld van hoe coöperaties kunnen bijdragen aan duurzame ontwikkeling en lokale welvaart, en het biedt inspiratie voor andere gemeenschappen die vergelijkbare doelen nastreven. Het succes van Mondragon laat zien dat samenwerking en gemeenschappelijk eigenaarschap effectieve manieren kunnen zijn om economische en sociale uitdagingen aan te pakken. Mondragon heeft zijn eigen bank, deze staat als tweede belangrijkste bank in Spanje hoog aangeschreven.

De Mondragon Coöperatie is voor meer informatie (ook live) te bezoeken zie: <https://www.mondragon-corporation.com>

ENGBERT BREUKER is een ondernemer en aanjager van nodige implementaties vanaf zijn oprichting Pentascope 30 jaar geleden, hij is een Nederlandse professional die actief is op gebied van duurzame ontwikkeling, sociale innovatie en coöperatief ondernemen. Hij is betrokken bij verschillende initiatieven en projecten die gericht zijn op het versterken van gemeenschappen, zoals in Noord-Groningen en het bevorderen van economische autonomie.

Breuker heeft gewerkt aan projecten die zich richten op het ontwikkelen van coöperaties, het stimuleren van samenwerking tussen lokale ondernemers en het bevorderen van duurzame praktijken in verschillende sectoren. Hij heeft ook ervaring in het adviseren van organisaties over hoe zij hun impact kunnen vergroten en duurzamer kunnen opereren.

Daarnaast is hij actief in het organiseren van workshops, lezingen en evenementen die gericht zijn op het delen van kennis en het inspireren van anderen om bij te dragen aan een rechtvaardigere en duurzamere samenleving. Breuker zet zich in om bewustzijn te creëren over de mogelijkheden van coöperaties en samenwerking als middel om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken.

THEO KONIJN *is een expert op het gebied van sociale innovatie, participatie en coöperatief ondernemen. Hij is betrokken bij verschillende activiteiten, zoals de energiecoöperatie op het WG-terrein in Amsterdam en projecten die gericht zijn op het versterken van sociale cohesie en het bevorderen van maatschappelijke betrokkenheid.*

Zijn werk omvat vaak het faciliteren van workshops en trainingen die gericht zijn op het ontwikkelen van vaardigheden en kennis over samenwerking, netwerken en coöperatieve modellen. Konijn heeft een sterke focus op het betrekken van diverse stakeholders, waaronder lokale gemeenschappen, ondernemers en beleidsmakers, om samen oplossingen te vinden voor sociale en economische vraagstukken.

Daarnaast schrijft hij artikelen en publicaties over thema's als duurzame ontwikkeling, participatie en de rol van coöperaties in de moderne samenleving. Theo Konijn zet zich in om bewustzijn te creëren over de waarde van samenwerking en de kracht van lokale initiatieven in het verbeteren van de levenskwaliteit en het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen.

MYRIAM VANDER STICHELE is een Belgische expert en advocate op het gebied van duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid en eerlijke handel. Zij is een belangrijke figuur binnen SOMO (Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen), een onafhankelijke onderzoeksorganisatie in Nederland die zich richt op de impact van multinationale ondernemingen op mensen en de planeet.

In haar rol bij SOMO zet ze zich in voor verschillende initiatieven en projecten die gericht zijn op duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid en eerlijke handel. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op arbeidsomstandigheden, milieu-impact van internationale handel op lokale gemeenschappen en de gevolgen van bedrijfsactiviteiten voor lokale gemeenschappen.

Ze heeft ook aandacht voor de ecologische aspecten van duurzaamheid en hoe deze kunnen worden geïntegreerd in economische modellen.

Myriam Vander Stichele is een voorvechter van samenwerking tussen verschillende actoren, waaronder bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties, om een positieve verandering teweeg te brengen in de samenleving.

CARLIJN KINGMA Met haar afstudeerwerk won ze eveneens de eerste New Babylon Award, die jaarlijks wordt uitgereikt door het Kunstmuseum in Den Haag en de Universiteit Delft voor het beste afstudeerproject op het snijvlak tussen kunst en architectuur, waarna haar werk werd geëxposeerd in het Kunstmuseum in Den Haag in 2018.

Voor haar werk gaat Kingma samenwerkingen aan met andere kunstenaars en onderzoekers, om de kennis die zij zelf niet heeft aan haar werken toe te voegen.

Zij is een Nederlandse kunstenaar en architect en is vooral bekend om haar architectonische pentekeningen van utopieën die zij zelf omschrijft als kaarten.

EWALD ENGELN *Het boek Ontwaak van Ewald Engelen is een kritisch boek dat zich richt op de huidige staat van de economie en de samenleving. Engelen, een financieel geograaf, een publicist en wetenschapper, verkent de gevolgen van neoliberale beleidsmaatregelen en de impact daarvan op sociale gelijkheid, duurzaamheid en democratie.*

In het boek stelt hij dat de systematische focus op groei en winstmaximalisatie heeft geleid tot een verontrustende kloof tussen rijk en arm, en dat deze benadering schadelijk is voor zowel de economie als de samenleving. Engelen pleit voor een heroverweging van economische modellen en roept op tot een transitie naar een meer rechtvaardige en duurzame economie.

Hij benadrukt de noodzaak van collectieve actie en samenwerking om de uitdagingen van de huidige tijd aan te pakken, zoals klimaatverandering en sociale ongelijkheid.

"Ontwaak" is een oproep tot bewustwording en verandering, met de boodschap dat het tijd is om de koers te wijzigen en nieuwe, inclusieve en duurzame oplossingen te omarmen.

JEROEN LINSSEN *"Hebzucht" van Jeroen Linssen is een kritisch boek dat de onderliggende thema's van hebzucht en materialisme in de moderne samenleving onderzoekt. Linssen richt zich op hoe hebzucht niet alleen een persoonlijke eigenschap is, maar ook een systeem dat diepgeworteld is in onze economie en cultuur.*

In het boek analyseert hij de gevolgen van deze hebzucht op verschillende niveaus, waaronder de impact op sociale relaties, milieu, en de bredere maatschappij. Hij bespreekt hoe de drang naar materieel bezit en financiële winst leidt tot ongelijkheid, uitbuiting en ecologische schade. Linssen pleit voor een herwaardering van waarden, met een nadruk op duurzaamheid, solidariteit en gemeenschapszin.

Daarnaast biedt hij inzichten en oplossingen voor het overstijgen van hebzucht, en moedigt hij lezers aan om na te denken over hun eigen consumptiepatronen en de collectieve verantwoordelijkheid voor een rechtvaardigere en duurzamere toekomst. "Hebzucht" is daarmee niet alleen een kritische reflectie, maar ook een oproep tot verandering en bewustwording van de manier waarop we met elkaar en de wereld omgaan.

TIM'S JONGERS en zijn boek *Armoede uitgelegd aan Mensen met Geld* is een toegankelijk boek dat de complexe problematiek van armoede onder de aandacht brengt, met als doel om begrip en empathie te creëren bij mensen die in welvaart leven.

Jongers legt uit wat armoede inhoudt, niet alleen als een gebrek aan financiële middelen, maar ook als een sociale en culturele uitdaging.

In het boek worden verschillende aspecten van armoede belicht, zoals de oorzaken, gevolgen en de dagelijkse realiteit van mensen die in armoede leven. Jongers deelt persoonlijke verhalen en ervaringen van mensen die met armoede te maken hebben, waardoor de lezer inzicht krijgt in hun worstelingen en de systemische barrières die ze tegenkomen.

Daarnaast bespreekt hij de rol van de samenleving en de overheid in het bestrijden van armoede, en pleit hij voor meer betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de bredere gemeenschap. Jongers moedigt lezers aan om de blik te verruimen, vooroordelen te doorbreken en een actieve bijdrage te leveren aan oplossingen voor armoede.

Het boek is een oproep tot bewustwording en actie, met de boodschap dat iedereen kan bijdragen aan het verbeteren van de levensomstandigheden van mensen in armoede, ongeacht hun eigen financiële situatie.

JORT SCHIMMELPENNINCK zijn boek *De Domheid Regeert* is een kritisch en prikkelend boek waarin de auteur zich richt op de huidige staat van de maatschappij, met een specifieke focus op de invloed van sociale media, populisme en de opkomst van 'de domheid' in de publieke discussie.

Schimmelpenninck verkent hoe het debat steeds vaker wordt gedomineerd door oppervlakkige meningen en een gebrek aan nuance.

In het boek onderzoekt hij de mechanismen die leiden tot simplistische denkpatronen en hoe deze ons denken en handelen beïnvloeden. Hij bekritiseert de neiging om complexe vraagstukken te reduceren tot simpele oplossingen en de rol van influencers en media in het verspreiden van ondoordachte of misleidende informatie.

Schimmelpenninck pleit voor een terugkeer naar diepgang en kritisch denken in de publieke ruimte. Hij roept op tot meer bewustwording van hoe we informatie consumeren en hoe we met elkaar omgaan in het debat.

Het boek is zowel een reflectie op de huidige maatschappelijke ontwikkelingen als een oproep tot verandering, met de nadruk op het belang van verstandige en weloverwogen gesprekken.

MARTIN WOLF's boek *Crisis van democratisch kapitalisme* is een boek welk de spanningen en tegenstellingen tussen democratie en kapitalisme onderzoekt. In dit werk wordt betoogd dat de combinatie van deze twee systemen onder druk staat door verschillende factoren die zowel economische als sociale implicaties hebben.

Hij beschrijft de groeiende kloof tussen rijk en arm die de fundamenteën van democratische samenlevingen ondermijnt. De concentratie van rijkdom in de handen van een kleine elite leidt tot politieke invloed die niet overeenkomt met de wil van de meerderheid.

De frustratie over de huidige economische en politieke situatie heeft geleid tot de opkomst van populistische bewegingen.

Deze bewegingen beloven vaak eenvoudige oplossingen voor complexe problemen, maar kunnen ook bijdragen aan de destabilisatie van democratische instellingen.

Sommige landen en bedrijven profiteren, ervaren anderen achterstand en verlies van banen, wat bijdraagt aan sociale onrust.

Er is een groeiend wantrouwen in politieke instellingen en elites. Mensen voelen zich vaak niet gehoord, wat leidt tot apathie of radicalisering.

Er wordt aangemoedigd tot het zoeken naar nieuwe modellen die zowel economische efficiëntie als sociale rechtvaardigheid bevorderen.

**Als we zo doorgaan
zal er over pakweg een kwart eeuw
niet meer worden voldaan aan de klimatologische,
biologische en ecologische voorwaarden
die dieren en mensen nodig hebben
om te kunnen voortbestaan.**

**Dan zal er wellicht geen betekenisvolle democratie
meer zijn die ons ten minste een minimum van
inspraak en zeggenschap geeft, al was het maar
door ons in staat te stellen nieuwe kabinetten
samen te stellen.**

**Dan zal er misschien geen vrijdenkerij meer zijn,
geen non-conformisme, geen anarchie,
geen dwarsdenkerij.**

**Alles zal ten dienste staan van de reproductie
van het enig juiste wereldbeeld, de enige juiste
manier van kijken, het enige juiste denken.
En dan zal er misschien geen verzorgingsstaat meer
zijn, die ons zekerheid en collectieve diensten biedt
die we allemaal nodig hebben om onze eigen
opvattingen van het goede leven te kunnen
realiseren.**

IN DE OVEREENKOMST SCHULT HET MISVERSTAND

In het bijzonder wil ik alle betrokkenen bedanken voor hun betrokkenheid, inspanning, en loyaliteit.

Graag noem ik nog extra:

Peter Janssen, Ien vanden Dop, Rein Heije, Anouk Driessen, Kees de Vries, Alex Piepenbrock, Henry Mentink, KimLizzy van Gent, Engbert Breuker, Theo Konijn, Myriam VanderStichele, Jan Gastkemper en mijn inspiratiebronnen van veel literatuur, essays, podcasts, gedichten en mooie ontmoetingen.

**UW VRIJWILLIGE BIJDRAGE
VOOR ART WORKS**

hannekevangent.nl

Amsterdam, april 2025
een publicatie van ART WORKS/Hanneke van Gent